KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświątecznych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia" kosztuje w Sosnowcu z odnoszeniem i pocztą rocznie marek 360, półrocznie marek 180, kwartalnie — — mk. 90, miesięcznie mk. 30 — —

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 10, w tekście Mk., 12,50 po tekście—reklamy Mk. 7,50. Nekrologi Mk. 5. Zwyczajne Mk. 5. Drobne 50 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 3. —

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dęblińska Nr. 1.

Adres dla depesz: „KURJER" — SOSNOWIEC.

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do 7 g. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—8 w poł. i od 7—8 w.

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmuje Kantory własne oraz księgarnie w Zagłębiu. Tow. Akc. „Reklama Polska" w Warszawie i wszystkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie.**

Cena pojedyńczego egzemplarza **mk. 2.00** (Na G. Śląsku **50 fen.**). SOSNOWIEC, czwartek dnia 7 października 1920 roku Nr. 230 Rok XV

Sejm czy Rada Obrony Państwa.

Całe społeczeństwo nasze zainteresowane jest obecnie stanowiskiem Rady Obr. Państwa wobec rozpoczęcia się sesji sejmowych. Zasadniczo chodziło o to czy R. O. P. ma nadal rację bytu wobec sejmu. Stronnictwa umiarkowane opowiedziały się za podjęciem przez Sejm z powrotem całej pełni jego funkcji bez żadnych zastrzeżeń, a zarozwiązaniem R. O. P., która z powodu wznowienia obrad sejmowych traci swą rzeczową rację bytu.

Stronnictwa radykalne sprzeciwiły się w początkach września przyspieszenia sesj sejmowej, mimo to jednak prace Sejmu zostały wznowione. Obecnie, stronnictwa ratykalne pragną podtrzymać R. O. P. obok Sejmu, ponieważ mają w niej dużą przewagę liczebną nad żywiołami umiarkowanemi i korzystają z tajemnicy, którą Rada jest osłonięta. chcą jej używać w dalszym ciągu dla przeprowadzenia swoich zamierzeń politycznych.

Na temat: Sejm czy Rada Obrony Państwa p. M. Seyda w „Kur. Pozn." takie czyni między innemi uwagi:

Gdy w swoim czasie, w obliczu niebezpieczeństwa bolszewickiego, zagrażającego bezpośrednio stolicy i niepodległości kraju, zamierzano do życia powołać Radę Obrony Państwa robili socjaliści najprzeróżniejsze trudności i oponowali, żądając by najpierw stworzono rząd "chłopsko-robotniczy", a potem mu dodano Radę Obrony Państwa. Na czelnik państwa wraz z kierowniczymi czynnikami wojskowymi nakłonił wówczas Polską Partję Socjalistyczną do zgodzenia się na natychmiastowe stworzenie Rady Obrony Państwa. Zaraz wszakże potem zainscenizowano przekształcenie urzędniczego gabinetu Władysława Grabskiego na rząd Witosa, a w rzeczywistości na rząd centrowo-lewicowy o słabych zaledwie pozorach koalicyjności. Sejm został odroczony Rada Obrony Państwa przejęła na okres przejściowy wszystkie jego funkcje.

W Radzie obejmującej przedstawicieli Sejmu, rządu i wojskowości, uzyskały żywioły lewicowe przewagę czterech piątych głosów. Ministrów delegowanych do Rady, zmuszono do solidarnego w niej głosowania w myśl uchwał, powziętych większością głosów w gabinecie, w którym duża przewaga zapewniona została dla obozu lewicowego.

Rzecz zrozumiała, że w takim składzie i w takich warunkach działającą Radę Obrony Państwa chcą stronnictwa radykalne utrzymać i nadal jako wygodną dla siebie, mimo wznowienia obrad Sejmu w celu narazie uszczuplenia kompetencji Sejmu na Rzecz Rady.

Ale właśnie dla tego musi się zdrowa i rozumna opinja publiczna mieć na baczności. Musi ona żądać stanowczo zlikwidowania Rady Obrony Państwa, której dalsze istnienie nie ma wskutek wznowienia obrad sejmowych żadnego rzeczowego uzasadnienia i której akta powinny być przez Sejm definitywnie zamknięte. Sprawa stanowiska Rady Obr. Państwa, ile nam wiadomo, wkrótce będzie roztrzygnięta, a mianowicie po zawarciu pokoju z bolszewą i zlikwidowania wojny na wschodzie.

m.

Obudzenie ducha w narodzie.

Od chwili, gdy groźne niebezpieczeństwo w postaci barbarzyńskiej nawały bolszewickiej bezpośrednio zawisło nad Polską, inteligencja jęła się pracy po miastach i wsiach, by budzić w narodzie ducha polskiego, uświadamiać narodowo masy, tłómaczyć istotę bolszewizmu i niebezpieczeństwo, jakie niesie on z sobą dla naszej Ojczyzny i cywilizacji chrześcijańskiej wogóle. Energiczne jednostki podjęły na szeroką skalę akcję wiecową po wsiach, która w wielu okolicach przyniosła nad podziw wydatne rezultaty, w miastach i miasteczkach odbywają się wykłady, gromadzące tysiące uczestników, a mające na celu przedstawienie nietylko obecnej groźnej dla państwa naszego sytuacji, lecz wogóle położenia Polski po zmartwychpowstaniu do niezależnego bytu, jej przyszłości i olbrzymie zadania, jakie ją czekają na drodze odzyskanej wolności.

W Krakowie działa ognisko propagandy, urządzające w Uniwersytecie Jagielońskim wykłady, związane z życiem Polski, a przeznaczone dla szerokich sfer społeczeństwa, co niedziela na przedmieściach prelegenci uświadamiają ludność o obowiązkach narodowych w obecnej dobie, wzywając do szeregów wszystkich zdolnych do obrony kraju, a reszcie obywateli przypominając, że ich rzeczą jest jak najintenzywniejszą pracą i do ostatnich granic posuniętą ofiarnością dla Rzeczypospolitej i jej bohaterskiego wojska budować gmach przyszłego rozkwitu własnego, wolnego państwa.

Z gorącem uznaniem witamy tę obywatelską i patryotyczną działalność wszystkich, którzy na ten cel wiedzę swą, zapał i wymowę poświęcają. Szkoda, że ta energiczna propaganda na rzecz Polski, to jednanie jej prawdziwych obywateli przyszło dopiero w chwili najgroźniejszego niebezpieczeństwa Gdyby praca ta przedsięwziętą była wcześniej, a głownie gdyby od chwili narodzin naszego państwa prowadzoną była z żelazną wytrwałością inny duch panowałby w szerokich masach ludności, zamieszkującej rozlegle ziemie polskie. W chwili potrzeby orężnej liczniejsze odrazu powstałyby rzesze, aby Matce Ojczyźnie przyjść z pomocą, dziesiątki tysięcy zdrowych i silnych jednostek wcześniej i samorzutnie opuściłoby gniazda rodzinne i sięgnęło po broń, widząc, że ich miejsce w szeregach narodwej armji.

Ale nigdy nie jest zapóźno. Dzisiaj idzie tylko o to, aby ci, co na wdzięcznem polu uświadamiania narodowego mas teraz tak wydatnie pracują, nie opuścili rąk, gdy niebezpieczeństwo minie; aby węzeł narodowego porozumienia, jaki zawiązał się między nimi a ludnością, po pewnym czasie się nie rozluźnił i aby ludność później nie utonęła znowu w ciemnocie niezrozumienia najkardynalniejszych spraw narodowych. Apostołowie budzenia ducha w narodzie niechaj przysposobią sobie następców, którzyby dalej między lud wiejski i miejski nieśli oświaty narodowej kaganiec, bo z bólem stwierdzić należy, że wielotysięczne rzesze jeszcze po polsku nie czują i z łatwością padają ofiarą agitacji bolszewickiej, prowadzonej z szatańskim sprytem i zręcznością.

Wy wszyscy zatem, którzy podjęliśmy się zaszczytnej pracy oświatowej w imię obrony zagrożonej Ojczyzny i ci, którzy ją podejmniecie, nie ustawajcie w niej, nie zrażając się przemijającemi trudnościami. Ta praca wasza to walka Ormuzda z Arymanem, to zmaganie się ideału narodowego i chrześcijańskiego z obłudną i przewrotną doktryną, która w zbrodniczem zastosowaniu wtrąciła Rosję w otchań nędzy, bezprzykładnego upadku i gospodarczego wycieńczenia i chciałby zatryumfować w Polsce dla jej zagłady.

Wytrwajcie więc w zbożnym wysiłku ofiarni pracownicy dla wzmożenia siły w narodzi i jednania serc dla Polski, a trudem swym zbudujecie dla przyszłości twierdzę niezdobytą, gdyż bronić jej będzie w pełni uświadomiony, czujący się głęboko polskim, niby „posąg z jednej bryły, co w gromach nie pęka"—cały Naród! *E. Z.*

Orężem i fortelem.

(Koresp. wł. z frontu).

Placówki nasze nad rzeką otrzymały roskaz podwojenia czujności, by nie dać się zaskoczyć nieprzyjacielowi, który jak zeznawali schwytani jeńcy, zamierzał właśnie tego dnia przeprowadzić główny atak na nasze pozycje.

Obawy były słuszne. Ciszę wyczekiwania bowiem przerwał nagle silny odgłos pękającego w powietrzu i w pobliżu pocisku, odgłos, który odtąd stale się w pewnych odstępach czasu powtarzał. Nie ulegało wątpliwości, że strzelanina ta jest zwykłym artyleryjskim przygotowaniem że za chwilę rozpoczną bolszewicy atak. Lada moment mógł nieprzyjaciel pokusić się o sforsowanie rzeczki, co przyszłoby mu zapewne łatwo ze względu na niski poziom wody. Od obrony naszych stanowisk zależały losy długiego odcinka frontu.

W tejże samej chwili dał się słyszeć suchy urywany trzask „maszynek" wślad za nim huknęły strzały pojedyńcze. Znaczyło to, iż zbliża się piechota, nikt jednak nie mógł dojrzeć z powodu mgły w jak wielkiej sile nadciągają „towarzysze" i jak ustawili swoich obdartusów do ataku. Ze strzelaniny można było wnioskować, że idą większe oddziały. Odległość między towarzyszami, a nami malała coraz bardziej, kiedy zaś nareszcie zahuczało w powietrzu krótkie złowrogie: „ura! ura! ura" — „towarzysze" byli już przy rzece. Niektórzy przechodzili już na dru-

gą stronę. Teraz dopiero można było dostrzec, jak wielka ich chmara nadciągała. Co raz to nowe ukazywały się bandy.

Przywitanie było równie silne — jak zaczepka. Momentalnie na dany znak z naszej linji, odezwały się salwy karabinowe i milczące dotąd „maszynki". Bolszewicy zrazu nie zważali na to przywitanie, lecz parli ławą wciąż naprzód, dopiero, gdy nasi dopuściwszy ich na bliższą odległość, wzięli ich w krzyżowy ogień „maszynek", zaczęli się chwiać i łamać. Nasi podwoili ogień, a „towarzysze" dalejże w nogi!.. Atak był odparty.

Tymczasem bolszewicy nie dali za wygraną, lecz sforsowawszy rzeczkę, na drugim odcinku zaczęli nas oskrzydlać.

Należało szybko działać. Za wszelką cenę trzeba się było uwolnić od obecności wroga na naszych tyłach. Szybko kieruje major O. w tę stronę jeden z bataljonów, nakazując mu wstrzymać nieprzyjaciela ogniem, równocześnie zaś każe wołać pułkowego doktora.

Nadbiega doktór.

— Doktorze — mówi major, — wysmaruje mi pan natychmiast całą kompanję czarnym mastyksem, muszę jej użyć, jako murzynów.

Z błyskawiczną szybkością zabrał się doktór do dzieła i w niespełna 3 pacierze kompanja była gotowa. Pomalowani chłopcy wyglądali niczem rodowici murzyni z Kongo.

Rozpoczął się atak!..

Skutek fortelu był straszny! Nieprzyjaciel, który już łamał opór naszej piechoty, pędząc wprost do wioski, oniemiał wprost z przerażenia na widok biegnących do ataku murzynów Jakby na dany znak rzucili się wszyscy ze strasznym krzykiem do ucieczki.

Sytuacja była uratowana. Nieprzyjaciel „dymał" w popłochu na całej linji, bo wieść o „murzynach" rozeszła się lotem błyskawicy po całym froncie. Strach przed „czarnymi" był wprost paniczny i zabobonny.

Tak walczą zawsze nasze oddziały. Gdzie oręż za słaby, tam pomaga fortel.

I. B. (Niwczanin).

Z Górnego Śląska.

Niemcy wywożą żywność z Górnego Śląska.

KATOWICE. (wł.) Jak stwierdzono, Niemcy od dłuższego czasu wywożą masowo żywność z Górnego Śląska do Niemiec. Świadczą o tem ciągłe wysyłki drobiu z licznych miejscowości Górnego Śląska a szczególnie z powiatu pszczyńskiego. Dnia 15. 9. został wagon kolejowy nr. 11723, należący do dyrekcji katowickiej naładowany 800 gęsiami na stacji Zakrzów-Suchowice i wysłany do Wrocławia. Jak widzimy, Niemcom bardzo smakują gęsi górnośląskie. Każdy dzień czytamy w gazetach niemieckich, że w Niemczech jest wszystkiego pod dostatkiem, a tymczasem wywożą Niemcy masowo nietylko drób, ale i mąkę i wiele innych żywności do wygłodniałego Wrocławia i Berlina.

Stosstrupler aresztowany.

GLIWICE. (wł.) Niejaki Heinrich od Heimattreuów został przyaresztowany w Głogówku za pomóc przy skradzeniu i zniszczeniu polskich pism ulotnych.

Porozumienie górników z pracodawcami.

BYTOM. (P.A.T.) Już IX. weszła w życie umowa między górnikami, a pracodawcami w sprawie jednej dodatkowej szychty w tygodniu, celem zmożenia produkcji węgla górnośląskiego.

Radca Wiggert nie chce, siedzieć w kozie.

ZABRZE. (wł). Aresztowany radca górniczy, Wiggert, wniósł prośbę o wypuszczenie go z więzienia na wolność. W sobotę uchwalił sąd koalicyjny, że wniosek ten należy odrzucić. Rozprawy odbędą się we wtorek po południu.

Trzy noty polskie w sprawie Górnego Śląska.

PARYZ. (wł.) Delegacja polska złożyła Radzie ambasadorów trzy noty, opatrzone licznemi dowodami. Pierwsza nota wymienia sposoby, przy których pomocy Niemcy zamierzają sfałszować wyniki plebiscytu na Górnym Śląsku. Druga nota ujawnia, w jaki sposób szósty korpus armji niemieckiej, stojący załogą w Wrocławiu, zorganizował na Górnym Śląsku bojówki. Trzecia nota zawiera szczegóły, dotyczące sprzeciwiającej się prawu akcji organizacji niemieckich na Górnym Śląsku.

Termin plebiscytu będzie ustalony w przyszłym tygodniu.

BAZYLEA. (tel. wł.). Generał Le Rond wrócił na Górny Śląsk. Termin plebiscytu będzie ustalony w przyszłym tygodniu. Załoga koalicyjna na G. Śląsku będzie w myśl uchwały Rady ambasadorów powiększona na czas plebiscytu.

Nowe transporty koalicyjne dla Górnego Śląska.

FRANKFURT. (tel. wł.). Wczoraj przejechały przez Frankfurt (nad Menem) dwa pociągi wojska koalicyjnego, przeznaczone dla Górnego Śląska. Związki zawodowe wzywają kolejarzy, aby nie przeszkadzali przejazdowi pociągów, chcąc uniknąć nowych żądań odszkodowania.

Dalsze aresztowania z powodu transportu broni.

ZABRZE. (wł.) W ubiegłą środę aresztowano tu i odtransportowano do Opola p. Mutz'a urzędnika kolejowego.

Wstrzymanie akcji przeciw-litewskiej.

Komunikat Sztabu Generalnego.

WARSZAWA (P.A.T.) Na całym froncie sytuacja nie zmieniona. Oddziały nasze mają już tylko luźny kontakt z nieprzyjacielem.

W myśl wniosku komisji Ligi Narodów Naczelne Dowództwo nakazało wstrzymanie akcji wojennej przeciwko wojskom litewskim na odcinku od granicy pruskiej do miejscowości Potnicze na wschód od Oran.

Wycofanie wojsk sowieckich.

LONDYN. (P A T). Dayli Hrald donosi z Moskwy Rada Naczelna Komisarzy postanowiła w myśl sprawozdań Sztąbu generalnego pozwolić na wycofanie wojsk sowieckich na linię Berezyny i Dniepru.

Obrady kongresu sowieckiego.

BERLIN. (PAT). Radio Telegraph Union podaje z Helsingforsu: Wielki moskiewski Kongres sowiecki obraduje stale wskutek nadchodzących z frontu złych wiadomości. Kongres upoważnił delogację pokojową republiki sowieckiej w Rydze do dalszych ustępstw, celem najrychlejszego doprowadzenia do zawierzenia broni.

Ciężkie przesilenie rządu bolszewickiego.

BERLIN. (PAT). Radio. Z Londynu donoszą: Manchester Guardjan podaje z Rygi, że rząd bolszewicki przeżywa ciężkie przesilenie, które wkracza już w okres ostateczny Masy ludowe są gotowe zawrzeć z Polską pokój, w przeciwnym bowiem razie grosiłaby im śmierć głodowa.

Zwycięstwa gen. Wrangla

KONSTANTYNOP. (PAT) Hawas. Komunikst Wrangla donosi, że w okolicach Bochnowska i Chilmikowa wzięliśmy 8 tysięcy jeńców, 13 armat, 100 wagonów, 34 kar. masz Wojska sowieckie zupełnie zdemoralizowane poddają się w niektórych miejscowościach bez walki.

Strajk jeneralny w Łodzi.

ŁODZ. (PAT) Wczoraj na zebraniu przedstawicieli wszystkich Związków Zawodowych postanowiono proklamować na piątek 8.X. strajk generalny jako protest przeciw katastrofalnej sytuacji aprowizacyjnej

TELEGRAMY.

Bliski pokój

NAUEN (PAT.) Radio. Wobec tego, że bolszewicy usunęli swoje najważniejsze żądania w sprawie niepodległości Galicji Wschodniej, obie strony spodziewają się rychłego dojścia do porozumienia.

Ustąpienie ministra Dąbskiego

WARSZAWA, (PAT.) „Kurjer Poranny" donosi: W miejsce wice-ministra Dąbskiego wice-prezesem stowarzyszenia P.S.L. obrano wczoraj posła Nawrockiego.

O zniesienie cenzury prewencyjnej

WARSZAWA (PAT) „Kurjer Warsz." podaje: Do laski marszałkowskiej wpłynęły wczoraj dwa wnioski domagające się zniesienia cenzury prewencyjnej.

Zatrzymanie parowca

BERLIN. (PAT.) Z kolonji donoszą: Przy śluzie Holsebau zatrzymano parowiec holenderski płynący z Rotterdamu do Gdańska, który wiózł dwa aeroplany amerykańskie uzbrojone w karabiny maszynowe, a przeznaczone dla armji polskiej.

Rokowania gospodarcze.

NAUEN. (PAT.) Prasa niemiecka donosi o zapowiedzianych już poprzednio przez Hawasa bezpośrednich rokowaniach gospodarczych między Francją a Niemcami. Mają się odbyć w Paryżu i w Berlinie. Oczekują od tych rokowań nawiązania stosunków finansowych.

Traktat pokojowy Finlandji z Rosją.

LYON, (PAT.) Radio. Specjalny komunikat z Dorpatu z 1 bm. donosi, że w tym dniu został podpisany traktat pokojowy między Finlandją a Rosją Propozycje finlandzkie dotyczące pasa neutralnego w rejonie Peczengi i Hochlandu przez sowiety zostały przyjęte.

Ruch strajkowy w Rosji.

ROTERDAM, (wł). Do Londynu nadeszła wiadomość agencji Reutera, według których urzędnicy kolei rosyjskich zastrejkowali. Komisarz ludowy, który starał się uspokoić strajkujących—został zabity. Dwuch innych komisarzy zamordowali kolejarze w Semenowie. Taki sam los spotkał 12 delegatów rządu sowieckiego W Piotrogrodzie porzucili pracę również robotnicy fabryczni, ponieważ nie wydano im chleba. Strajk, jak należy mniemać ma głównie charakter i podkład polityczny.

Armja zabajkalska idzie z pomocą Wranglowi.

LYON. (PAT). Gen. Lokicki, były komendant armji admirała Kołczaka, który operował na Zabajkalu oznajmił gen. Wranglowi, że oddaje się wraz całą swoją armją pod jego rozkazy.

Atak floty Wrangla na Mariupol.

LONDYN. (PAT). „Times" donosi z Konstantynopola, że flota gen. Wrangla podjęła skuteczny atak na Mariupol, przyczem zniszczonych wzięto wiele statków bolszewickich.

„Gazeta Poranna" skazana na 2 000 mk. kary.

WARSZAWA. (PAT). Z rozporządzenia komisarza Rządu „Gazeta Poranna„ za nie przedstawienie do cenzury prewencyjnej artykułu p.t.

„Udział lewicy w rządach bolszewickich w Łomży" zawierającego wiadomości tyczące ruchu wojska, nałożono karę 2,000 mk.

Min. Sapieha w głównej kwaterze.

WARSZAWA. (PAT) „Kurjer Warsz." podaje: Wczoraj minister Spr. Zagr. ks. Sapieha wyjechał do głównej kwatery, aby z Naczelnikiem Państwa omówić sprawę swego wyjazdu na konferencję pokojową. Po powrocie z głównej kwatery minister ma niezwłocznie wyjechać do Rygi.

Finlandja wrogiem bolszewików.

LYON. (PAT). Prasa francuska podaje wiadomość z Helsingforsu, według których Finlandja z powodu klęsk bolszewickich na froncie polskim, występuje coraz więcej wrogo wobec rządu bolszewickiego.

Skutki zwycięstw polskich w Rosji.

HORSEA. (PAT). Korespondent „Manchester Giuardjan", który po dłuższym pobycie w Moskwie powrócił do Rygi; potwierdza wiadomość, że rozprzężenie wojsk armji bolszewickiej przybiera zastraszające rozmiary. Popularna wojna z Polską, na skutek klęsk staje się nie popularne dla wszystkich warstw ludności.

Sprawa ugody polsko-litews.

LYON, (PAT.) Radio. Sprawa ugody polsko-litewskiej jest na dobrej drodze. Linja rozejmu będzie wyznaczona we wtorek lub środę.

Wyjazd min. Sapiehy do Rygi.

WARSZAWA, 5.X. (PAT). „Kurjer Polski" podaje: Wyjazd ministra Sapiehy do Rygi wyznaczony został na środę.

Reorganizacja Min Spr Zagr.

WARSZAWA (PAT) „Gazeta Warszawska" donosi. Reorganizacja Ministerstwa Spraw Zagranicznych, przybiera kształty realne. Polegać ona będzie na przegrupowaniu Wydziału i stworzeniu kilku departamentów.

Posiedzenie Rady Ministrów.

WARSZAWA. (PAT). „Gazeta Warszawska" donosi: Rada Ministrów zbierze się jutro o godz. 5-ej po p. na posiedzenie

Sawinkow i Petlura.

(PAT). „Narod" donosi. Wczoraj pan Sawinkow przyjął przedstawicieli gen. Petlury. Konferencja nosiła charakter przygotowawczy. W tych dniach spotkają się osobiście gen. Petlura i pan Sawinkow. również p. Sawinkow konferować będzie z przedstawicielami Komitetu Białoruskiego.

Min. Sapieha nie pojedzie do Rygi?

WARSZAWA. (PAT). „Przegląd Wieczorny" don. Wyjazd do Rygi ministra Sapiehy został odwołany.

Z Komisji Sejmowych

WARSZAWA. (PAT). Kom. Skarbowo-budżetowa uchwaliła projekt ustawy o wykonaniu pożyczki przymusowej.

Komisja rolna na posiedzeniu w sprawie odbudowy rolnictwa zniszczonego najazdem, wezwała rząd do zaopatrzenia rolników w konie robocze, usuwając od zakupów koni — pośredników, dostarczenia benzyny dla motorów, a węgla dla pługów parowych.

Komisja wezwała Min. Spr. Wojsk. do przewiezienia inwentarzy ewakuowanych ze wschodu jaknajrychlej za pomocą transportów wojskowych.

Komisja inwalidzka wysłuchała sprawozdania Rządu o projekcie ustawy inwalidzkiej, odkładając dyskusję nad ustawą do następnego posiedzenia.

Sprawa konstytucji w Sejmie

WARSZAWA, 5.X. (PAT). „Naród" podaje: Na posiedzeniu Sejmu, w dniu 5 bm. głównym punktem obrad był paragraf 36 konstytucji, traktujący o senacie, oraz sprawie ustawy o współdzielniejściach. Na posiedzeniu jutrzejszym dyskusja nad expose prezydenta Ministrów.

Niezawiśli socjaliści niemieccy przeciw III międzynarodówce.

BERLIN. (PAT), Wczoraj odbyły się w Berlinie prawybory na kongres niezawisłej partji socjalistycznej. 13.800 osób oświadczyło się za przyłączeniem do III międzynarodówki, 12,500 osób przeciwko.

Z prowincji nadchodzą wiadomości, że oddano równą ilość za i przeciw. Zdaje się, że naogół oświadcza się większość głosów przeciwko Moskwie. Udział wyborców był mały.

Uchwały Rady Ministrów.

WARSZAWA (PAT). Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 4 bm. obradowała nad sprawami urzędników i uchwaliła rozporządzenie o dodatkach reprezentacyjnych i za kierownictwo przyjęła projekt o akcyzie od zapałek, dalej projekt ustawy, oraz rozporządzenia o pocztach i radiotelegramach i telefonach w czasie wojny, nadto uchwalono zniesienie centralnej komisji ewakuacyjnej, oraz projekt rozporządzenia R O P w przedmiocie zobowiązań pracodawców wobec robotników i pracowników pełniących służbę w wojsku polskim z poboru: projekt dekretu Naczelnika Państwa o wywłaszczeniu nieruchomości na rzecz budowy kanału żeglugi: Bug - Warszawa, wreszcie wnioski o ustaleniu kompetencji władz celnych przy rewizji granicznej.

Purycki o naruszeniu „neutralności Litwy.

WARSZAWA (PAT). „Naród" don W wywiadzie udzielonym przez litewskiego Mini. Spr. Zagranicznych Puryckiego socjalistycznemu dziennikowi „Freiheit" 26 września znajduje się ustęp, stwierdzający ponad wszelką wątpliwość naruszenie neutralności litewskiej na korzyść bolszewików.

Dr. Purycki, broniąc stanowiska litewskiego i lojalności bolszewickiej, powiedział: Rosjanie nie zajęli zresztą wszystkich terytorjów litewskich, które znajdowały się w posiadaniu Polaków, lecz tylko te, które były bezwarunkowo konieczne dla przeprowadzenia wojskowych operacji.

Odnośnie do tych terytorjów zawarliśmy z nimi umowę, na zasadzie której bolszewicy mieli opróżnić przez siebie zajmowane tereny w trzech etapach. Rosjanie opróżnili dwa pierwsze etapy i wielką część etapu trzeciego. tylko terytorjum potrzebne dla operacji wojskowej wzdłuż linji kolejowej Grodno Lida-Mołodeczno znajdują się jeszcze w ich posiadaniu. Tak wygląda neutralność litewska, komentowana przez litewskiego ministra spraw zagranicznych.

Z sejmu.

Na posiedzeniu w dniu 5 b m., po szeregu interpelacji, w pierwszem czytaniu odesłano do Komisji 2 ustawy w sprawie gwarancji finansowej do 200 miljonów marek dla zobowiązań różnych instytucji, oraz projekt tymczasowego przyznania państwu wyłącznego prawa do poszukiwania rud żelaznych.

Ustawę o wspóldzielniach w II czytaniu na wniosek pos. Kowalczyka odesłano do komisji na skutek poprawki posła Adama, aby zysk we wspóldzielniach dzielony był między członków w stosunku do tego, jak zaspakajali oni swe potrzeby, a nie w stosunku do kapitałów włożonych. W dyskusji nad konstytucją pos. Swida uzasadniał konieczność dwuizbowości zaznaczając, że kilka miesięcy rządów jednoizbowych doprowadziło nas niemal do absolutyzmu i zgłosił poprawkę, by Senat składał się z 60 członków obieranych przez powsz. głos.; 10 mianowanych przez prezydenta ze stopniem naukowym obeznanych z prawem przedstawicieli nauki i sztuki; 40 członków wybranych przez samorządy ziemskie; 10 — przez samorządy miejskie; 10 — przez przedsiębiorstwa przemysłowe, 10 — przez handlowe; 10 — przez stow. rolnicze; 10 — przez inst. nauk. W dyskusji brali udział ks. Lutosławski, posłowie: Wachowiak, Schypper, Małankiewicz, Smoła i ks. Okoń, poczem obrady przerwano.

Poza porządkiem obrad ks. Lutosławski podnosząc zarzut, jakoby był zwolennikiem oddzielenia kościoła od państwa zaznaczył, iż woli kościół wolny, oddzielony od państwa, niż niewolę kościoła w państwie.

Mówca domagał się w imieniu swego stronnictwa rozpraw nad expose prezyd. ministrów, oponując przeciw dalszemu odkładaniu dyskusji z chęci niektórych czynników przedłużenia stanu nieodpowiedzialności i braku kontroli parlamentu w sprawach polityki. W imieniu Rządu odrzekł prezyd. min. Witos, iż Rząd prosił Marsz. Sejmu o zwołanie posłów w tej sprawie, niema zatem potrzeby i powodu unikać rzeczowej krytyki sądząc, iż spełnił obowiązek.

Następne posiedzenie—dziś o godz. 4 pp.

Kronika.

—Reklamowanie uczniów żołnierzy z wojska. Dyrektor K. Kulwieć, przewodniczący Komisji Reklamacyjnej, komunikuje: Starania Centralnego Koła Opieki nad uczniem-żołnierzem, o zwolnienie wszystkich bez wyjątku uczniów ze służby wojskowej, zostały w sferach miarodajnych wojskowych jaknajprzychylniej zadecydowane i przywrócenie normalnej pracy we wszystkich, bez wyjątku, klasach nastąpi w ciągu najbliższych tygodni.

Celem przyspieszenia całej akcji, rodzice, którzy nie zarejestrowali dotąd swych dzieci, winni niezwłocznie podać zarządom odnośnych szkół szczegółowe informacje, dotyczące przydziału wojskowego swych synów, przełożeni zaś nadesłać Centr. Koła Opieki (Warszawa ul. Hortensji — 2) ogólną liczbę uczniów-żołnierzy, łącznie z imiennemi zaświadczeniami o należeniu do szkoły i o ile możności wskazać formację wojskową.

Materjały te winny być nadesłane najpóźniej do dnia 8 października.

Bliższych informacji w sprawie wyreklamowania uczniów-żołnierzy z wojska udziela przewodn. Komisji dyr. Kulwieć (Plac Trzech Krzyży l. 8 w Warszawie).

— Przyjazd ministra pracy. Dowiadujemy się, że w sobotę, dn. 9 b. m. do Zagłębia przybędzie p. Pepłowski, Minister Pracy i opieki społecznej.

W ciągu kilkudniowego pobytu u nas w Zagłębiu p. Minister zamierza przemawiać na ad hoc urządzonych wiecach a niezależnie od tego odbędzie szereg konferencji z miejscowymi władzami, instytucjami i przedstawicielami pracowników i przemysłowców.

— Dlaczego? Dlaczego kasjerka na dworcu dyr. Radomskiej osobom, które w ubiegłą sobotę prosiły o bilety do Miechowa na pociąg o godz. 6 m. 50 wiecz. odmówiła sprzedaży tychże, każąc im wykupywać bilety do... Kielc?

Dlaczego niektórzy kasjerzy dyr. Radomskiej (kolejowi) nie wydają podróżnym reszty pieniędzy przy kupnie biletów, tłomacząc się stale brakiem drobnych?

Dlaczego przeważnie obserwuje się to na kolejce działoszyckiego węzła?

— Srednie szkoły panstwowe. Według wykazu sekcji szkolnictwa średniego ministerjum wyznań religijnych i oświecenia publicznego, udzielonego nam łaskawie przez kierownika wydziału szkół państwowych dr. Zygmunta Zagórowskiego, przybyło w roku szkolnym bieżącym 9 nowych szkół państwowych: 6 męzkich — w Częstochowie, Kutnie, Lipnie, Olkuszu. Skierniewicach i Zduńskiej Woli i 3 żeńskie — Częstochowie, Łodzi i Płocku. a z poprzednio istniejącemi wynosi do 64 szkoły z czego na męzkie przypada 42, na żeńskie 19 i na koeducacyjne (mieszane) 3.

Istnieją już szkoły męskie państwowe: w Białej Podlaskiej, Białymstoku, Częstochowie (2), Gostyninie, Hrubieszowie, Kaliszu, Kielcach (2) raszymstawie, Kutnie, Lipnie. Lublinie, Łomży, Łowiczu, Łodzi Łukowie. Olkuszu. Ostrołęce, Ostrowcu. Pabjanicach, Piotrkowie, Pińczowie, Płocku, Puławach. Pułtusku, Radomiu, Sandomierzu., Siedlcach, Skierniewicach Sosnowcu, Suwałkach, Warszawie (7) Włocławku. Zamościu i Zduńskiej Woli.

Szkoły żeńskie państwowe założone są w Białej Podlaskiej Białymstoku Częstochowie, Gostyninie Kaliszu. Łomży. Łowiczu Łodzi, Pabijanicach, Płocku, Pułtusku, Siedlcach, Suwałkach, Warszawie 5 i Zamościu.

— Kupcy podnoszą ceny. Na skutek nałożonego na kupców dodatku do patentów za rok bieżący, o czem pisaliśmy w ostatnim numerze, kupcy miejscowi postanowili podnieść ceny na wszystkie artykuły sprzedażne i jak nas dochodzą wiadomości, będziemy teraz za wszystko płacić o 100 proc. więcej.

Należało się tego spodziewać, ale sądzimy, że zaopiekuje się też ktoś i ludnością miejscową.,.

— Brak wagonów klasy III-ej daje się odczuwać we wszystkich pociągach. Stąd też pasażerowie z biletami kl. III-ej jeżdżą wagonami kl. II ej. Wskutek tego przy kontroli wynikają różne nieporozumienia, gdyż obsługa i kontrola pociągów domaga się zajmowania miejsc w pociągach według wykupionych biletów. Natomiast wagony kl. I ej posiadają stale mało amatorów i są najczęściej niezajęte. Czy nie możnaby w komunikacji lokalnej zwiększyć ilość wagonów i miejsc w klasie III ej, a ewentl. skasować kl. I szą, zamieniając ją na II-gą przez co udogodniłoby się podróż pasażerom i zwiększyło również miejsc w kl. II-ej. W komunikacji bezpośredniej na dalsze odległości możnaby pozostawić dotychczasowe warunki podróżowania.

— Smutny koniec wesołej tanecznej zabawy w Lasku. Zabawy taneczne w Lasku Sosnowieckim w każdą niedzielę ściągają wielkie ilości naszych kucharek, pokojówek, oraz sługi domowej która, przy dźwiękach orkiestry, bawi się do późnej nocy. W ubiegłą niedzielę na tle nieporozumień wynikłych wśród tancerzy, powstała bijatyka zakończona demolowaniem parkanów, w której kilku bawiących się odniosło dotkliwe obrażenia i okaleczenia. (W.)

— Przekazywanie lokatornego pocztą. Wielu lokatorów uiszcza właścicielom nieruchomości czynsze mieszkaniowe w normie opłacanej do obecnego czasu za miesiąc z góry. Właściciele nieruchomości jednakże zazwyczaj odmawiają przyjęcia lokatornego a jeżeli przyjmują to wystawiając pokwitowania notują: otrzymaną kwotę jako a conto przypadającego do zapłaty komornego. Jest to sposób na podwyższenie lokatornego. Z drugiej jednakże strony wielu lokatorów nie zgadza się na otrzymanie takich pokwitowań „a conto" i wysyłają lokatorne przekazami pocztowymi. (W.)

— Dokarmianie 500 000 dzieci. W miarę wypierania nieprzyjaciela z granic Rzeczypospolitej. Państwowy Komitet Pomocy Dzieciom wznawia swą działalność w miejscowościach, gdzie została przerwana, Obecnie P. K. P. D. jest już w możności prowadzenia akcji w ramach zakreślonych przez Amerykański Wydział Ratunkowy w czerwcu r. b. Ogłoszony wówczas program przewidywał dokarmianie 500,000 dzieci Polski. Repartycja żywności na miesiąc październik obejmuje powyższą liczbę dzieci, Do nowo odzyskanych rejonów kresów (chełmski, białostocki, brzeski, kowelski) P. K. P. D. wysłał już swoich inspektorów w celu jaknajszybszego uruchomienia całego aparatu niesienia pomocy na terenach, których ludność najbardziej ucierpiała od okropności wojny.

— O zwolnienie z wojska uczniów szkół średnich. W sobotę 25 ub. m. odbyło się w Ministerstwie Spraw Wojskowych konferencja z udziałem przedstawiciela Ministerstwa Wyznań Religijnych i oświecenia Publicznego w sprawie zwolnienia z wojska wszystkich uczniów szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich i preparand, nie wyłączając klas ostatnich. W najbliższym czasie władze wojskowe wydadzą odnośne zarządzenia.

— Projektowany ogród miejski. Dowiadujemy się, iż Magistrat miasta Sosnowca ma zamiar wydzierżawienia na dłuższy szereg lat większą przestrzeń gruntów, należących do Towarzystwa Sosnowieckiego przy ul. Nowokościelnej a dzierżawionych obecnie przez ogrodników, na których ma zamiar założyć park. (W.)

— Zwijanie kantorów wymiany. Długotrwałą działalność kantorów wymiany pieniędzy, która pozwoliła niektórym właścicielom wzbogacić się, sparaliżowało P. K. K. P., która dała i daje o wiele przystępniejsze warunki wymiany. Jak się dowiadujemy niektórzy właściciele kantorów likwidują swoje interesy i przenoszą się do więcej dogodniejszych miejscowości, otwierając tam... poważne sklepy z artykułami pierwszej potrzeby, dorobili się bowiem znacznych kapitałów. (W.)

— Egzaminy dla eksternów. Sekcja szkolnictwa średniego ministerstwa wyznań religijnych i oświecenia publicznego podaje do wiadomości, że w drugiej połowie października r. b. rozpoczną się egzaminy dla eksternów z kursu 8, 6, 4 klas szkoły średniej filologicznej i realnej uzupełniające egzaminy z poszczególnych przedmiotów i uproszczone egzaminy dojrzałości.

Egzaminy z 4 i 6 klas odbędą się między innemi w następujących bliższych Sosnowca gimnazjach państwowych: w Częstochowie, w Kielcach, w Piotrkowie.

Pełne egzaminy dojrzałości odbędą się w Warszawie, Łodzi i Kielcach, uproszczone egzaminy dojrzałości i uzupełniające z poszczególnych przedmiotów tylko w Warszawie.

Kandydaci, pragnący zdawać z 4 i 6 klas winni przed 15 października złożyć podania z wymaganemi załącznikami i opłatą, w wysokości 150 mk. dyrekcji jednego z wymienionych gimnazjów. Kandydaci, pragnący zdawać pełny i uproszczony egzamin dojrzałości oraz uzupełniający z poszczególnych przedmiotów winni wnieść podania z wymaganemi załącznikami przed 15 października b. r. do Ministerstwa Warszawa ul. Bagatela Nr. 12).

Do podań winien być dołączony Kwit Kasy Skarbowej (na prowincji) lub Centralnej Kasy Państwowej w Warszawie) z wniesionej na rachunek Ministerstwa opłaty: za pełny egzamin dojrzałości — 150 marek, za uproszczony — 80 mk. za uzupełniający z 1 przedmiotu — 100 mk. Eksterni, mający zdawać pełny egzamin dojrzałości winni w podaniu zaznaczyć, w którem z wymienionych wyżej miast (Warszawa, Łódź, Kielce) pragną zdawać egzamin. Gdyby Komisje egzaminacyjne nie mogły być utworzone w Łodzi i Kielcach, eksterni ci muszą zdawać w Warszawie.

Wniesione opłaty w żadnym razie nie podlegają zwrotowi.

Sprawozdanie Oddziału
Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża na Piaskach.

Oddział P. T. C. K. na Piaskach został zatwierdzony przez Zarząd Główny dnia 24 Sierpnia r.b., istnieje jednak od dnia 8 Czerwca r.b., przekształcony z miejscowego Koła Polek.

W ciągu krótkiego czasu istnienia Oddziału zapisało się na Członków Czerwonego Krzyża zgórą 500 osób.

Ze względu na warunki miejscowe, Zarząd Oddziału zmuszonym był nieść pomoc nie tylko żołnierzowi, ale zaopiekować się również żonami i rodzinami tych mieszkańców Piasków, którzy poszli do wojska.

Do dnia 1 Października r.b. wpłynęły do Kasy miejscowego Oddziału następujące sumy:

Pozostałość z likwidacji „Koła Polek"	Mk.	6,605,65
Składki i ofiary różnych	„	17,102,82
Opodatkowanie się urzędników Towarzystwą Czeladź (za 2 miesiące)	„	26,513,92
Dochód z 2-ch zabaw	„	25,877,75
Razem	Mk.	76,100,14

Suma powyższa została użyta lub przeznaczona w sposób następujący:

Kupno surówki na 72 garnitury bielizny dla żołnierzy, prześcieradła, poszewki etc.	Mk.	34,563,81
Kupno wina, środków leczniczych (chininy, waty, gazy) papierosów dla chorych żołnierzy	„	6,626,00
Wsparcia rodzinom żołnierzy	„	17,900,00
Danina na rzecz Głównego Zarządu Czerwonego Krzyża (20 % od całej sumy wpływu, mniej suma zebrana jako fundusz specjalny dla rodzin żołnierzy)	„	11,640,00
Pozostaje w Kasie do dyspozycji miejscowego Zarządu	„	5,370,33
Razem	Mk.	76,100,14

Jakkolwiekbądź Oddział miejscowy jest zasilany materjalnie głównie przez urzędników Kopalni Czeladź, to jednak nie można pominąć wielkiej ofiarności niektórych robotników tejże kopalni, i tak np. zrzekli się dwutygodniowych urlopów i ofiarowali należność za nie na rzecz Czerwonego Krzyża: p. Wojowski Karol Mk. 612. p. Kuszczyński Ludwik Mk. 311., p Cader Franciszek Mk. 300. Żona pierwszego z ofiarodawców p—ni Wojowska jest jedną z najczynniejszych członkiń Zarządu miejscowego oddziału i organizatorką wszelkiej pomocy ukochanemu przez nią żołnierzowi polskiemu, p. Dutkiewicz, jako skarbnik Oddziału, nie szczędzi swej pracy i zabiegów przy pomnażaniu funduszów Oddziału. 1706

— **W razie zmiany miejsca pobytu.** Komitet Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzecząpospolitą Polską uprasza wszystkich zarejestrowanych Górnoślązaków i Górnoślązaczek; by w razie zmiany miejsca pobytu (zmiany siedziby, wstąpienie do wojska i t. d.) komunikowali o tem niezwłocznie Komitetowi wraz ze wskazaniem obecnego miejsca zamieszkania (względnie przydziału wojskowego).

— **Poszukują pracy** w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w Sosnowcu Biuralistów M K Og. 10 22 32, Maszynistek 6, Nauczycieli M K Og. 5 5, Ochroniarek 5, Handlowców 3, Sklepowych M K Og. 1 7 8 Inż Mech. Inż elektr m, Techników 2, Magazynierów 5.

— **Szerzenie się chorób płciowych w mieście i Zagłębiu.** Od pewnego czasu wzmogła się w mieście naszem i Zagłębiu ilość chorób wenerycznych. Epidemiczny wprost charakter rozszerzania stałego tych chorób datuje się od chwili wyjścia okupantów.

Jednakże obecnie, wskutek utrudnionej walki z nierządem tajnym, który objął już niestety młodzież a szczególnie dziewczęta nieletnie — zjawisko to jest bardzo niebezpiecznym precedensem, bo pogorszenie się ogólnego stanu zdrowotności mieszkańców.

Jak nam wiadomo ze źródeł urzędowych, w szpitalu np. będzińskim zabrakło miejsc dla chorych wenerycznych, których skierowuje się tam messami na wyleczenie.

Wiele chorych kobiet ukrywa się z chorobami nieuleczalnemi najwyższego typu, stając się rozsadnikiem zarazy dla ludzi zdrowych.

Sprawa ta jest niezwykle ważną i zbędnem byłoby rozwodzić się nad koniecznością walki z tem niebezpieczeństwem. Od pierwszych dni lutego urzędowo zaregestrowano około 700 osób chorych w samym Sosnowcu.

Należałoby wobec tego roztoczyć jaknajtroskliwszą i jaknajenergiczniejszą opiekę nad dziewczętami a kontrolę nad nierządem.

Należałoby również zwiększyć ilość personelu sanitarno-obyczajowego i zabezpieczyć mu byt, by skuteczniej można było zwalczać zło i zgniliznę, groźną dla przyszłości społeczeństwa.

Nie wątpimy, że władze lokalne, czynniki rządowe i społeczeństwo zajmie się gorąco tą sprawą, a szczególnie jeżeli mowa o ochronie młodzieży. Osobliwie polecamy sprawę tę Ministerjum Zdrowia Publicznego. Należałoby również w mieście stworzyć Ligę Ochrony Kobiet, której dotąd, niestety, nie posiadamy.

— **Sprawa telefonów.** Z powodu notatki naszej z dnia 28 sierpnia r. b. w Nr. 197 w sprawie braku telefonów w szpitalach i mieście, Min. Poczt i Telegrafów, na podstawie przeprowadzonego dochodzenia komunikuje nam, „że szpitale wojskowe telefony posiadają. Co się tyczy szpitala miejskiego, to ten stacji telefonicznej nie posiada, ponieważ Magistrat m. Sosnowca nie uznał za stosowne prosić o urządzenie takowej z powodu wysokich kosztów". Co do rozszerzenia centrali telefonicznej w Sosnowcu, celem przyłączenia nowych abonentów, to w sprawie tej komunikuje nam Min. Poczt i Telegrafów, że „wydało już zarządzenie krakowskiej Dyrekcji Poczt i telegrafów wraz z zatwierdzonym kosztorysem na rekonstrukcje sieci i przeniesienie centrali do nowego lokalu przy ul. Kolejowej Nr. 31. Po ukończeniu tych robót można będzie przystąpić do włączenia większej ilości abonentów".

Dodamy od siebie, że należałoby sobie życzyć, by sprawa ta nastąpiła jaknajszybciej i nie napotykała na różnego rodzaju trudności.

— **Wycieczka filaretów śląskich do Warszawy.** W sobotę po południu przez most szopienicki przybyła do Sosnowca grupa młodzieży szkolnej z Górnego Śląska, zorganizowanej w związkach filareckich, składająca się ze 110 uczniów pod przewodnictwem akademika p. Dolezika.

Filareci udają się do Warszawy, celem zwiedzenia miasta.

Niedawno ta sama grupa zwiedzała Kraków, który wywarł na młodzieży górnośląskiej wielkie wrażenie.

— **Przygotowanie gwiazdki dla żołnierzy.** Sosnowiecki Odział P. T. C. R. pragnie zawczasu przygotować podarunki gwiazdkowe dla żołnierzy. W tym celu projektuje uruchomić sekcję opieki nad żołnierzami i uprzejmie prosi chętne panie o przybycie na organizacyjne zebranie w piątek 8 b.m. o godzinie 6 po południu do lokalu Banku Handlowego ul. Małachowskiego Nr. 3

— **Teatr H. Czarneckiego.** daje dzisiaj po raz pierwszy operetkę satyrę „Piernikowy żołnierz", w której bohaterką operetki będzie p. Z. Wojnowska.

Jutro pełna humoru „Nitouche".

W sobotę doskonała operetka „Wesoła para".

Kasa dzienna na powyższe przedstawienia bilety już sprzedaje.

— **„Małżeństwo Loli"** w Będzinie ta znakomita sztuka Zbierzchowskiego, dana będzie na dzisiejsze przedstawienie przez zespół H. Czarneckiego Artyści w sztuce tej grają doskonale, to też przypuszczać należy, że każdy chętnie dzisiaj znajdzie się w teatrze „Corso".

Z Piasków.

Cicha i spokojna nasza kolonja, zamieszkana przez kilka tysięcy ludności górniczej, jak zobaczymy z krótkiego sprawozdania, wykazuje dużą ruchliwość w kierunku pracy społecznej.

Na czoło wszelkiej pracy społecznej wybija się działalność miejscowego Oddziału Czerwonego Krzyża, który w ciągu 3-ch miesięcy istnienia zdołał zgromadzić z górą 500 członków, dostarczyć rannym żołnierzom 72 garnitury bielizny, sporą ilość prześcieradeł, poszewek, chlebaków, środków leczniczych, wina etc. — Niezależnie od tego, zmuszony był utworzyć specjalny fundusz przy Czerwonym Krzyżu dla rodzin żołnierzy, z którego to funduszu obdarowano dotąd 100 rodzin. Na innem miejscu zamieszczamy szczegółowe sprawozdanie Oddziału Czerwonego Krzyża na Piaskach.

Druga z kolei instytucja jest na Piaskach Koło Polskiej Macierzy Szkolnej, powstałe w r. 1916. Obecnie liczy z górą 200 członków. Główną jego działalnością jest; 1) biblijoteka dla dorosłych, 2) biblijoteka dla młodzieży i 3) Stypendja. — W chwili obecnej korzysta ze stypendjów 6 uczennic seminarium Nauczycielskiego w Zawierciu i 1 uczennica gimnazjum Sosnowieckiego. Ogólna suma stypendjów tych wynosi 2 500 m. miesięcznie. Między składkami na rzecz Macierzy najpoważniejszą jest, oczywiście, składka Towarzystwa Czeladź, wynosząca 1,250 m. miesięcznie. Projektowane są kursy dla dorosłych, odczyty etc.

Ważną rolę spełnia i wielkie usługi społeczeństwu oddaje miejscowe T-wo Dobroczynności, dożywiając biedną dziatwę i ubierając ją w miarę możności. Członkami są wszyscy urzędnicy i robotnicy miejscowi. Towarzystwo Kop. „Czeladź" dopłaca sumę równającą się sumie składek członków.

Nie możemy pominąć i gniazda Sokoła na Piaskach. Wyćwiczyło się w naszem gnieździe i poszło do wojska 42 druhów, a obecnie pozostali tylko sokoli liczący ponad 45 lat, sokolice w liczbie 28 i dorośli obojga płci. W bieżącym roku gniazdo zdobyło piękny budynek na Sokolnię, gdzie odbywają się stale ćwiczenia druhen i dorostów. Sala Sokoła miała szczęście gościć przed 3 ma tygodniami braci Ślązaków, którzy w liczbie 62 przybyli zwiedzić naszą kopalnię i odwiedzić braci z za kordonu.

W końcu musimy wspomnieć o powstającym na Piaskach Harcerzu, w którym grupuje się liczna tutejsza młodzież szkół średnich.

Z Grodźca

Dowiadujemy się z miarodajnych źródeł, że urzędnicy T-wa Grodzieckiego od czasu stworzenia Armji ochotniczej Generała Hallera opodatkowali się miesięcznie od 50 do 300 mk. W tych dniach p. Zygmunt Czapliński wniósł prośbę o nie potrącenie mu 300 mk, z powodu zwinięcia północnej armji i wyjazdu Generała Hallera do Zakopanego.—

OFIARY

Na Czerwony Krzyż.

Maladyn Jan 10 mk., Gubas Antoni 40 mk., Dudek Andrzej 10 mk., Rupala Bartłomiej 10 mk., Ciołek Stefan 40 mk., Malara Franciszek 50 mk., Kwiecień Augustyn 10 mk., Sagan Piotr 40 mk., Krzywda Wincenty 30 mk., Kwiecień Leon 50 mk., Atłas Stanisław 10 mk., Chyla Władysław 20 mk., Wojnicki Walenty 100 mk., Wawrzyk Józef 100 mk., Scipider Wincenty 20 mk., Stuczeń Marcin 100 mk., Raczko Antoni 50 mk., Mikuła Antoni 0 mk., Falfus Stanisław 50 mk., Korek Maciej 200 mk., Flasza Maksymiljan 200 mk., Mateja Wincenty 60 mk., Belakowski Kazimierz 15 mk., Różalski Jan 50 mk., Adamczyk Karol 50 mk., Zając Marcin 10 mk., Hoksa Helena 25 mk., Kreczmer Bronisława 20 mk., Gajda Jan 20 mk., Galk Józef 100 mk, Kmera Feliks 50 mk, Ochnat Wojciech 100 mk., Tomiakowski Stanisław 50 mk., Korek Mikołaj 100 mk., Broda Jan 10 mk, Szymonik Józef 15 mk. Zając Marcin 10 mk., Czarnecki Franciszek 100 mk. Zęderowski Ignacy 20 mk., Belakowski Kazimierz 35 mk., Lempart Józef 50 mk., Kołodziej Piotr 30 mk., Sikorski Józef 10 mk., Zawodny Jan 15 mk., Sikora Stanisław 20 mk., Kwiecień Antoni 49 mk., Stroiński Piotr 50 mk., Podwiązka Józef 10 mk., Sierka Jan 50 mk.. 1213

Na portret gen. Hallera.

441 Stanisław Swiątek 15 mk.

Na Ślązaków

1117 W dniu Imienin pana Komisarza-Marka urzędnicy P.K.Ob, w Sosnowcu zebrane 1190 mk składają w myśl życzenia solenizanta na górnoślązaków.

DROBNE OGŁOSZENIA

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy
ul Piłsudskiego Nr. 16 poleca służbę domową, rzemieślników, a także niewykwalifikowanych robotników i robotnice, kandydatów do terminu, oraz rutynowanych biuralistów, biuralistk maszynistki, techników p. Pośrednictwo bezpłatne. 683

Gimnastyczny zakład
Sosnowiec, Małachowskiego 4 a. Komplety gimnastyczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Gimnastyka lecznicza, masaż. Zapisy od 4–6. ceny nizkie. 1724

Komplety do klas
III, IV i I rozpoczynam. Wiadomość kancelarja szkoły im. Staszyca.

Młody mężczyzna
górnoślązak, były podoficer w wojsku polskiem poszukuje z powodu uwolnienia z wojska posady w kancelarji lub podobnego zajęcia. Oferty z podaniem gaży miesięcznej i upraszam pod „Górnoślązak" do Red. „Kurjera". 1684

Młoda panienka
poszukuje posady sklepowej. Łaskawe zgłoszenia nadsyłać proszę Marja Domagała ul. Wawel nr. 3. 1692

Technik-mechanik
znający się na maszynach parowych turbo gen. Motorach spalinowych, prądzie zmiennym i stałym, poszukuje posady Łaskawe oferty składać w „Kurjerze" pod „Technik-mech. NP."

Szofer-mechanik
z długoletnią praktyką poszukuje posady. Łaskawe oferty składać w Adm. „Kurjera" pod „S. Mechanik". 1697

Poszukuje nauczyciela
języka polskiego dla 2 chłopców 14—15 lat. Oferty pod „P. L". 1672

Chłopcy na praktykę
potrzebni do Sosnowieckiej Kotlarni wyrobów miedzianych L. Piątkowskiego w Sosnowcu ul. Zakręt. Pierwszeństwo dla piśmiennych. 1704

Służąca potrzebna
zaraz, wynagrodzenie dobre. Zgłaszać się między 2 a 4 do Adm. „Kurjera"

Pokój umeblowany
w pobliżu teatru wynajmę zaraz lub od 15 października. Łaskawe zgłoszenia do teatru p. Czarneckiego dla Julji Cedzyńskiej. 1725

Panią w jasnym
kostjumie, która w poniedziałek 4-go października wieczorem o 6 przechodziła koło poczty w Dąbrowie z jednego chodnika na drugi prosi o podanie adresu Jnż. ręczy słowem.. Poste rest. Dąbrowa dla okaziciela biletu kolejowego nr. 01140 Zakopane-Kraków. 1720

Zaginęła legitymacja
żywnościowa wyd. przez mag m. Sosnowca na imię Karola Kanickiego. 1713

W piątek dn. 1
października rb. zaginął w Ujejscu czarny wyżeł z białemi łatami na piersi i na łapach wabi się „Lord". Ktoby wiedział o jego pobyciu zechce zawiadomić inżyniera Koenigstaedtera huta Katarzyna za sowitą nagrodą. 1726

Sprzedam dom
na prowincji z wygodami. Bliższa wiadomość w księgarni p. Engielkinga, Nowo-Pogońska 35. 1721

Żórnale mód
bardzo duży wybór poleca Józef Hiawski 3 Maja 4. 1703

Udzielam lekcji
muzyki na fortepianie, ceny przystępne Wiadomość w Adm. „Kurjera". 1699

Udzielam lekcje
fortepianu. Wiadomość w „Kurjerze" 1639

Uczeń 8 kl
zwolniony z wojska przyjmie korepetycję: język polski (klasy wyższe) ew. matematyka. Wiadomość, Chemiczna 2 m, 3. 1718

Uprzedzam
że nazwisko chłopca który podniósł wczoraj paczkę koło „Wiedzy" znajome, Proszę o zwrot paczki do „Kurjera". 1727

Chrześcijańska
rysownia i pracownia haftów przyjmuje wszelkie roboty do haftu. Specjalność wyprawy ul. Małachowskiego 4. 1601.